

NYT FRA GYNÆKOLOGIFRONTEN

Af gynækolog Christine Felding

Der findes ca 400.000 personer i Danmark med osteoporose, langt overvejende kvinder. Omkring 40% af alle danske kvinder over 70 år får et knoglebrud p.g.a. osteoporose.

P.t. findes der kun forebyggende behandling i form af hormoner (østrogen og tibolon), bisfosfonater samt raloxifen, som alle forhindrer knoglenedbrydningen.

Et helt nyt præparat – teriparatide – som direkte genopbygger knogle (tidligere omtalt i PS nr 5, 2002) er nu godkendt i USA og forventes godkendt i Danmark i løbet af foråret 2003.

I et senere nummer vil vi fortælle om forebyggelse/behandling af osteoporose.

Der findes ikke noget generelt tilbud om knoglescanning, selv om det anbefales til risikogrupper:

- Familiær disposition til osteoporose
- Tidlig menopause (< 45 år)
- Længerevarende behandling med binyrebarksteroider (> 1/2 år)
- Tidligere knoglebrud ved fald fra samme plan
- Nedsat fysisk aktivitet – f.eks. sengeleje
- Stort alkohol- og cigaretforbrug
- Lav indtagelse af Calcium og vitamin D
- Lav kropsvægt (BMI < 19 kg/m²)

Vi præsenterer på følgende sider: 24, 25, 26, 27 de hospitaler og private klinikker i Danmark som tilbyder DXA-scanning.

Skemaerne kan rekvireres hos MSD på tlf: 4328 7766

Mange patienter bruger naturmedicin til behandling af klimakterielle gener, hvad enten deres læge vil eller ej. Der har indtil nu ikke været megen evidens for virkninger og specielt bivirkninger, men nu er der spændende nyt. Claus har på følgende sider kigget på de mest solgte præparater. Dette skal ikke opfattes som en opfordring til, uden videre at ordinere naturpræparater, men som

hjælp til stillingtagen og information om de hyppigst brugte midler.

I fortsættelse af vores lille serie om, hvad der foregår i gynækologisk speciallægepraksis fortæller Claus ligeledes i dette nummer om infertilitets-udredning og -behandling. Meget af dette kan, som det ses foregå i primærsektoren.

Som tidligere nævnt, bliver præparaterne eller emnerne under hver rubrik omtalt i alfabetisk rækkefølge.

NYE PRÆPARATER

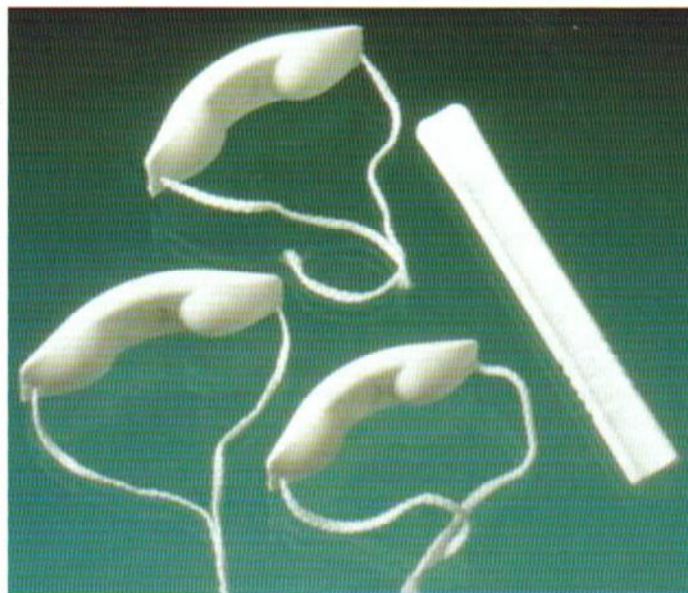
EcoVag[®] fra firmaet Vitaflo

EcoVag[®] bruges som led i behandling af bakteriel vaginose, som f.eks.

Århus Amt				
Henviingssted	Reference	Kapacitet/ventetid	Begrænsning	Økonomi
Århus Amtssygehus OsteoporoseKlinikken Tlf.: 8949 7681	1 reservelæge, Ph.d. Bente L. Langdahl	4 skannere 1 måned	Alle alment praktiserende læger kan henvise. Krav om tilstedeværelse af risikofaktorer	Ingen egenbetaling
Silkeborg Centralsygehus Medicinsk afd. Tlf.: 8722 2100	Adm. overlæge, dr.med. Ulrich Fredberg	1 helkropsskanner Ingen ventetid	Alle praktiserende læger kan henvise. Krav om tilstedeværelse af eksisterende risikofaktorer	Ingen egenbetaling
Randers Centralsygehus Klinisk Fysiologisk afd. Tlf.: 8910 2000	Overlæge, dr.med. Henning K. Nielsen Medicinsk afd.	1 helkropsskanner Ingen ventetid	Alle alment praktiserende læger kan henvise. Krav om tilstedeværelse af eksisterende risikofaktorer	Ingen egenbetaling
Fyns amt				
Henviingssted	Reference	Kapacitet/ventetid	Begrænsning	Økonomi
Osteoporoseklinikken Odense Universitetshospital Tlf.: 6611 3333	Overlæge, Ph.d. Kim Brixen	2 helkropsskannere	Alle alment praktiserende læger kan henvise. Krav om tilstedeværelse af risikofaktorer	Ingen egenbetaling
Svendborg Sygehus	Overlæge Tony Bill Hansen	Ca. 2 uger. Scanning foregår på Odense		
Private klinikker				
OsteoporoseKlinikken på Fyn Vestergade 39 5000 Odense C Tlf.: 6617 7104 (man-tors 09.00-15.00)	Praktiserende speciallæge i gynækologi Erik Fangel Poulsen	1 helkropsskanner Ingen ventetid	Alle læger kan henvise eller private kan henvende sig. Ingen krav om tilstedeværelse af risikofaktorer	Skanning og udredning kr. 750,- Danmark Gr. 2-medl. for 50% tilskud
Nordjyllands Amt				
Henviingssted	Reference	Kapacitet/ventetid	Begrænsning	Økonomi
Ålborg Sygehus Syd Klinisk Fysiologisk afd. Tlf.: 9932 1111	Afdelingslæge Anne Arveschoug Klinisk Fysiologisk afd.	1 helkropsskanner Ventetid ca. 2-3 mdr	Alle alment praktiserende læger kan henvise. Krav om tilstedeværelse af risikofaktorer	Ingen egenbetaling
Ålborg Sygehus Nord Endokrinologisk afd. Tlf.: 9932 1111	Overlæge, dr.med. Peter Laurberg	1 helkropsskanner Ventetid op til ca. 6 mdr	Alle alment praktiserende læger kan henvise m.h.p. udredning for osteoporose	Ingen egenbetaling
Farsø Sygehus Medicinsk afdeling Tlf.: 9865 7000	Overlæge Henning Rønne	1 helkropsskanner Ventetid mindst 3 mdr.	Alle alment praktiserende læger kan henvise. Krav om tilstedeværelse af risikofaktorer	Ingen egenbetaling

ofte skyldes Gardnerella. EcoVag[®] indeholder 2 typer humane mælkesyrebakterier som adhærer sig-nifikant bedre end Vivag[®] til va-ginalslimhinden. EcoVag[®] dispenser-res i en lille kapsel en gang i døgnet og døgndøgnprisen er ca det halve af Vivag.

Gyne-T[®] fra firmaet Janssen-Cilag

Gyne-T[®]-spiralen er tilbage. Det er den helt gamle model, den hvor man selv skulle folde armene ned i røret ved hjælp af en lille »sovsekande«. Denne er dog ikke med i den nye udgave, men ellers ligner den sig selv. Den er registreret til 10 år som den eneste spiral på markedet.

Postinor[®] fra firmaet Schering

Postinor[®] er en ny fortyndelsespil-le, som indeholder 2 tabletter med hver 750 mg levonorgestrel.

Pillerne tages så hurtigt som muligt efter ubeskyttet samleje, den første efter senest 3 døgn (72 timer) den anden 12 timer (senest 16 timer) senere. 85% af forventede gravidite-ter skulle hermed kunne undgås.

Postinor[®] sælges i håndkøb.

Andet

Brochure om Andropausen fra fir-maet Organon.

Brochuren hedder »Har mænd også en overgangsalder?« Den beskriver kort symptomer, udred-ning og behandling af mænd i »over-gangsalderen«. Brochuren er udar-bejdet sammen med de klinikker (såvel offentlige som private) som tilbyder behandling – udredningen kan foregå i primærsektoren.

Vejle Amt				
Henvsningssted	Reference	Kapacitet/ventetid	Begrænsning	Økonomi
Kolding Sygehus OsteoporoseKlinikken Tlf.: 7553 3222	Overlæge Jens Jørgen Jørgensen Gynækologisk Obstetisk afd	1 helkropsskanner Ventetid 5 mdr.	Alle alment praktiserende læger kan henvise. Krav om tilstedeværelse af risikofaktorer	Ingen egenbetaling
Private klinikker				
Osteoporosecentret Bredgade 12, 1. 6000 Kolding Tlf.: 7554 3827 Fax.: 7554 3821	Klinikchef Eydbjerg Rein	1 helkropsskanner Ingen ventetid	Alle alment praktiserende læger kan henvise eller private kan henvende sig.	Skanning kr. 575,- eller skanning og udredning kr. 950,- Danmark Gr. 2- medl. får 50% tilskud
Målholm-Klinikken A/S Privathospitalet i Vejle Brummersvej 1 7100 Vejle Tlf.: 7583 2099	Overlæge Erik Gregersen	1 helkropsskanner Ingen ventetid		Skanning kr. 1200,- Forundersøgelse, rådgivning, skanning kr. 2000,- Danmark Gr. 2- medl. får 50% tilskud.
Ribe Amt				
Henvsningssted	Reference	Kapacitet/ventetid	Begrænsning	Økonomi
Centralsygehus i Esbjerg/Varde Medicinsk afd. Tlf.: 7918 2226	Overlæge, Ph.d. Jeppe Gram	1 helkropsskanner Ingen ventetid	Alle alment praktiserende læger kan henvise. Patienter ikke baset i Ribe Amt skannes som "fritvalgspatienter" Krav om tilstedeværelse af risikofaktorer	Ingen egenbetaling
Ringkøbing Amt				
Henvsningssted	Reference	Kapacitet/ventetid	Begrænsning	Økonomi
Herning Centralsygehus Nuklearmedicinsk afd. Tlf.: 9927 2553	Afdelingslæge Jesper Mortensen	1 helkropsskanner (Lunar DPX-L) Ventetid: 2 mdr.	Alle alment praktiserende læger kan henvise. Krav om tilstedeværelse af risikofaktorer	Ingen egenbetaling
Sønderjyllands Amt				
Henvsningssted	Reference	Kapacitet/ventetid	Begrænsning	Økonomi
Gråsten Gighospital Reumatologisk afd. Tlf.: 7365 4000	Overlæge Per Nygaard Andersen	1 helkropsskanner Ingen ventetid	Krav om tilstedeværelse af mindst 1 risikofaktor	Ingen egenbetaling
Tønder Sygehus Medicinsk afd. Tlf.: 7392 6201	Adm. overlæge Otto Grove	1 helkropsskanner Ingen ventetid	Alle læger kan henvise	Ingen egenbetaling

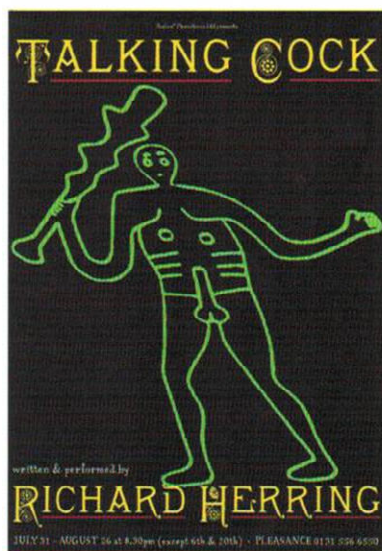
Klinikkerne er nævnt i PS nr 4, september 2002. Udover de der opremsede findes yderligere en privat klinik:

Klinik for seksuel dysfunktion.
Overlæge Peter Lyngdorf, Gentofte-
gade 49, 2820 Gentofte.

Tlf: 3962 4325

Brochuren kan rekvireres hos
Organon på tlf: 4484 6800

I denne forbindelse kan nævnes et
one man show, som er anmeldt i et
nyligt nummer af BMJ.

Showet hedder »Talking cock« og performeren Richard Heering. Det hele beskrives som en efterfølger af Eve Ensler's »The Vagina Monologues« og får 3 * ud af 4 mulige.

Man kan læse mere på:
www.talkingcock.co.uk

»Kvinder, hormoner og migræne«
fra firmaet GlaxoSmithKline

En brochure om migræne i forhold til P-piller, menstruation, graviditet, amning, overgangsalder og

hormonbehandling. Skrevet af en neurolog, så en gynækolog har selvfølgelig sine meninger, men alt i alt en udmærket lille brochure om et vanskeligt emne.

Der er også lavet en brochure til lægerne: »Kvinder og migræne«, skrevet af neurolog Anne G. Korsgaard. Brochuren omhandler de samme emner som patientbrochuren.

Begge brochurer kan rekvireres hos firmaet på tlf: 3635 9100

Københavns Amt				
Henvsningssted	Reference	Kapacitet/ventetid	Begrænsning	Økonomi
Amtssygehuset i Gentofte Klinisk Fysiologisk afd. Tlf.: 3977 3422	Overlæge Jens Otto Lund Klinisk Fysiologisk afd.	1 helkropsskanner Ca. 1 mdr. øget kapacitet i efterår 2002	Alle praktiserende læger kan henvise. Kun ptt. med risikofaktorer kan henvises.	Ingen egenbetaling
Amtssygehuset i Herlev Klinisk Fysiologisk afd. Tlf.: 4488 3408	Overlæge, dr.med. Inge-Lis Kanstrup	2 helkropsskannere Alle dage	Alle praktiserende læger (også udenoms) kan henvise. Ingen krav for henvisning.	Ingen egenbetaling
Amtssygehuset i Glostrup Tlf.: 4323 2300	Overlæge, dr.med. Harriet Dige-Petersen Klinisk Fysiologisk/ Nuklear-medicinsk afd.	1 helkropsskanner 1-2 mdr. ventetid	Alle praktiserende læger kan henvise. Ingen krav for henvisning.	Ingen egenbetaling
Amager Hospital Medicinsk Ambulatorium Tlf.: 3234 3730	Overlæge Henrik Ancher Sørensen, Overlæge Anders Goffredsen, Overlæge Jesper Sylvest	2 helkropsskannere Ingen ventetid	Alle praktiserende læger kan henvise.	Ingen egenbetaling
Private klinikker				
OsteoporoseKlinikken Bernstorffsvej 20 2900 Hellerup Tlf.: 3940 1886 (tlf.tid: man-fred 8-9)	Ejere: Overlæge, dr.med. Ola Helmer Sørensen Overlæge Claus Helleisen Overlæge Henrik Ancher Sørensen	1 helkropsskanner Ingen ventetid		Skanning: kr. 550,- Skanning og konsultation: kr. 950,- Danmark Gr. 2-medl. fCER tilskud pCE. 50% til skanningen
Hovedstadens Sygehusfællesskab (H:S) og Frederiksberg Kommune				
Henvsningssted	Reference	Kapacitet/ventetid	Begrænsning	Økonomi
Hvidovre Hospital Klinik for Osteoporoseforskning Endokrinologisk Klinik (541) Tlf.: 3633 2290	Overlæge, dr.med. Lars Hyldstrup	5 helkropsskannere heraf anvendes 2 til kliniske undersøgelser Ventetid: Højest 3 mdr.	Ingen	Ingen egenbetaling
Amager Hospital Medicinsk Ambulatorium Tlf.: 3234 3730	Overlæge Henrik Ancher Sørensen, Overlæge Anders Goffredsen, Overlæge Jesper Sylvest	2 helkropsskannere Ingen ventetid	Alle praktiserende læger kan henvise.	Ingen egenbetaling
Frederiksberg Hospital Klinisk Fysiologisk afd. Tlf.: 3816 3816	Overlæge Jesper Mehlsen Klinisk Fysiologisk afd. Overlæge, dr.med. Jens Faber Endokrinologisk afd.	2 helkropsskannere Skanning x 5 ugl. Ca. 1-2 mdr.s ventetid	Ingen	Ingen egenbetaling

RETTELSE

Contrelle[®] fra firmaet Coloplast

Vi har tidligere skrevet om Contrelle[®] her på siden. Det nyeste er, at man fortsat vil producere buen – Activgard[®] – i yderligere 2 år – se bilde, medens kontinensstamponen er helt slut.

Forhåbentlig bliver hele Contrelle-konceptet solgt, så vores patienter med stressinkontinens stadig kan have glæde af denne glimrende opfindelse.

UDGÅEDE PRÆPARATER

Tetragnon[®] fra firmaet Schering

Samtidig med lanceringen af den nye fortrydelsespille – Postinor[®] fra samme firma – afregistreres det receptpligtige Tetragnon[®], som til forskel fra de nyere fortrydelsespiller, indeholder såvel ethinyløstradiol som levonorgestrel.

Lidt mere om PATINA

Da jeg skrev om mit EDB-system PATINA i sidste nummer af PS, var jeg ikke opmærksom på, at man kunne få tilskud til anskaffelse af EDB-udstyr, hvis software-udstyret var godkendt af MED-com.

Det vil i praksis sige, til forskel fra det jeg beskrev, at systemet skal kunne alt vedrørende EDI.

EDB udviklingsfirmaet PATH vil så, på den baggrund færdigudvikle PATINA-systemet, så det kan opfylde MEDcoms krav i løbet af meget kort tid. Det skulle derfor også kunne anskaffes med de tilskud, som der kan gives til interesserede.

jens v bruun

Private klinikker				
Københavns Praktiserende Lægers Laboratorium Flestræde 65 1112 København K Tlf.: 3374 4054 Tidsbestilling: (man-fred. 8.30-9.30)	Overlæge Jørn Bødsjær (KPL)	1 helkropsskanner Skanning x 5 ugl. Ingen ventetid		Egenbetaling på kr. 595,- Danmark Gr. 2-medl. får tilskud på 50%
HIS - praktiserende speciallæger med skanner				
Henvsningssted	Reference	Kapacitet/ventetid	Begrænsning	Økonomi
Speciallæge i gynækologi Niels Munk-Jensen Amagerbrogade 242 2300 København S Tlf.: 3250 2020 Privatpraksis m. yderr.		1 helkropsskanner Ventetid ca. 14 dg.	Alle fra almen praksis kan henvises. Herudover modtages private ptt.	Private ptt. kr. 600,- Danmark Gr. 2-medl. får tilskud på 50%
Speciallæge i reumatologi Birger Lund Østerbrogade 70, 1 2100 København Ø Privatpraksis m. yderr.		1 helkropsskanner Max. 1-2 ugers ventetid	Alle praktiserende læger kan henvises	Ingen egenbetaling under forudsætning af, at patienten henvises m.h.p. udredning for osteoporose
Frederiksborg Amt				
Henvsningssted	Reference	Kapacitet/ventetid	Begrænsning	Økonomi
Overlæge, dr.med. Stig Fors Nielsen Hillered Sygehus Klinisk Fysiologisk afd. Tlf.: 4829 4550 Privatpraksis m. yderr.	Overlæge, dr.med. Stig Fors Nielsen	1 helkropsskanner 6-7 ptt. x 5 ugl. efter kl. 16.00. Ca. 2,5 mdr.s ventetid	Alle alment praktiserende læger kan henvises. Ingen forundersøgelser	Gruppe 1 ptt. skal ikke betale. Egenbetaling for priv. ptt. (Gr.2) på ca. kr. 500,- afhængig af ydelsen
Roskilde Amt				
Henvsningssted	Reference	Kapacitet/ventetid	Begrænsning	Økonomi
Roskilde Amts Sygehus i Kæge (FAK) Medicinsk afd. Tlf.: 5663 1500	Overlæge, dr.med. Peter Eskildsen	1 helkropsskanner Bruges kun til forskning	Henviste ptt. skal have mindst 1 risikofaktor for osteoporose	Ingen egenbetaling
Vestsjællands Amt				
Henvsningssted	Reference	Kapacitet/ventetid	Begrænsning	Økonomi
Centralsygehuset i Slagelse Endokrinologisk afd. Tlf.: 5855 9000	Overlæge, Henrik Hansen Endokrinologisk afd.	1 helkropsskanner Bruges kun til rutinebrug med ca. 10 skanninger/ mdr.	Henviste ptt. skal have mindst 1 risikofaktor for osteoporose	Ingen egenbetaling
Centralsygehuset i Holbæk Klinisk Fysiologisk afd. Tlf.: 5948 4410	Overlæge Henrik Diemer Klinisk Fysiologisk afd.	1 helkropsskanner Ingen ventetid Tager gerne udenamtspt.	Henviste ptt. skal have mindst 1 risikofaktor for osteoporose	Ingen egenbetaling